

Heinolan ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuma vuonna 2024 ja valvontaohjelma vuodelle 2025

luvaltk 29.01.2025 § 4

239/11.00.02/2025

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja
Päätösehdotus	Lupa- ja valvontalautakunta hyväksyy ja merkitsee tiedokseen Heinolan kaupungin ympäristönsuojelun valvontaohjelman 2024 toteuman ja vuoden 2025 valvontaohjelman.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 1.1.2025 alkaen, 23.4 §
Valmistelija	vs. ympäristönsuojelutarkastaja Kristiina Myller, puh. 050 565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Ympäristönsuojelulain, maa-aineslain ja jätelain mukaisen valvonnan tulee olla säännöllistä ja suunnitelmallista. Ympäristönsuojelu laatii tätä varten vuosittain valvontaohjelman tulevan vuoden tarkastuksista. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain (646/2011) 124 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelma perustuu valvontasuunnitelmaan. Lupa- ja valvontalautakunta on hyväksynyt valvontasuunnitelman vuosille 2024-2028 kokouksessaan 14.2.2024 § 13. Suunnitellut tarkastukset valitaan riskiperusteisesti. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava: 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.
Vuoden 2024 toteuma	Valvontaohjelmassa oli suunniteltu vuodelle 2024 yhteensä 47 tarkastusta:

- 13 ympäristölupakohteen tarkastusta
- 8 maa-aineslupakohteen tarkastusta
- 3 yhteiskäsittelyluvan tarkastusta
- 8 rekisteröidyin toiminnan tarkastusta
- 5 yksittäisiä velvoitteita saaneiden toimijoiden tarkastusta
- 10 jätelain mukaista tarkastusta.

Vuoden 2024 valvontaohjelman toteuma oli yhteensä 24 toteutunutta tarkastusta 47 suunnitellusta tarkastuksesta. Tehdyt tarkastukset:

- 5 ympäristölupakohteen tarkastusta
- 6 maa-aineslupakohteen tarkastusta
- 3 yhteiskäsittelyluvan tarkastusta
- 8 rekisteröidyin toiminnan tarkastusta
- 2 yksittäisiä velvoitteita saaneiden toimijoiden tarkastusta
- 0 jätelain mukaista tarkastusta.

Tämän lisäksi tehtiin 16 tarkastusta jätelain 100 §:n mukaisiin jätteen ammattimaisen keräystoiminnan kohteisiin.

Tarkastusten toteuttamisprosentti oli 51 %. Ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain mukaisten kohteiden tarkastusten toteuttamisprosentti oli 69 %. Ympäristönsuojelun tavoitteeseen 80 % toteumasta ei päästy. Tähän on vaikuttanut esimerkiksi se, että valvonnan sijaan työtehtävissä on painotettu lupakäsittelyä sekä ympäristönsuojelumääräysten päivittämistä. Osaan kohteista ei myöskään ollut tarvetta tehdä tarkastusta (toiminta keskeytetty, toiminta loppunut, asiat selvitetty puhelimitse/sähköpostitse). Jätelain valvontakohteiden lisäksi 7 kohteen (6 ympäristölupaa, 1 muita velvoitteita saanut) tarkastus siirtyy vuodelle 2025.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi priorisoida lakisääteisiä tehtäviään käytettävissä olevan henkilöresurssin puutteissa. Priorisoinnissa päädyttiin mm. siihen, että jätelain mukaisia tarkastuksia, joissa tarkastetaan vaarallisia jätteitä tuottavia laitoksia ei toteutettu, vaan ne pyritään toteuttamaan projektiluonteisesti vuoden 2025 aikana. Valvontaa priorisoitiin ympäristönsuojelulain lupa- ja rekisteröintivelvollisiin laitoksiin ja maa-aineslupakohteisiin.

Muutokset valvontaohjelmaan ja valvontaohjelma vuodelle 2025

Ympäristölupavelvollisten kohteiden määrä vuoden 2024 lopussa on yhteensä 26 kohdetta. Maa-aineslupia on yhteensä seitsemän (7), yhteiskäsittelylupia neljä (4) ja rekisteröityjä toimintoja 24. Muita ympäristönsuojelulain mukaisia yksittäisiä määräyksiä toiminnalleen saaneita kohteita on kahdeksan (8).

Valvontaohjelmaa laadittaessa vireillä on kaksi yhteiskäsittelylupahakemusta ja yksi ympäristönsuojelulain mukainen rekisteröinti.

Vuoden 2025 valvontaohjelma on tehty Excel-taulukkoon ja pdf-versio siitä on nähtävillä ohjeisaineistossa.

Säännöllisen valvonnan tarkastuksia vuodelle 2025 on suunniteltu yhteensä 30 kappaletta:

- 12 ympäristölupakohteen tarkastusta
- 6 maa-aineslupakohteen tarkastusta
- 4 yhteiskäsittelylupakohteen tarkastusta
- 3 rekisteröidyn toiminnan tarkastusta
- 1 muita velvoitteita saaneiden toimijoiden tarkastusta.

Näiden lisäksi tehdään tarvittavat lupakäsittelyihin liittyvät tarkastukset ja/tai toiminnan aloittamiseen, muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvät tarkastukset. Jätelain mukainen valvonta on kuvattu valvontasuunnitelmassa vuosille 2024-2028. Jätteen ammattimaiset keräystoiminnot tarkastetaan projektiluonteisesti vähiintään 4-10 vuoden välein ja vaarallisia jätteitä tuottavia toimijoita n. 4-10 kappaletta niin, että ne tarkastetaan vähintään 10 vuoden välein.

Vuoden 2025 resurssit valvonnassa

Ympäristönsuojelun henkilökuntaresurssi on valvontakohteiden määrää ja muita lakisääteisiä tehtäviä ajatellen niukka. Ympäristönsuojelussa Heinolan kaupungilla toimii ympäristöpäällikkö ja 5 ympäristönsuojelutarkastajaa. Ympäristönsuojelutarkastajien tehtävistä on kuntien välisillä sopimuksilla kohdennettu Sysmään 0,85 htv, littiin 0,7 htv ja Hartolaan 0,7 htv. Ympäristönsuojelun viranomaisen työhön on kohdennettu 0,5 htv yhden lupa-assistentin työstä.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 168 §

Jätelaki (646/2011) 124 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 30 §